

30.08.2021

Asia/14

§ 596

Vanhusneuvoston asettaminen ja jäsenten nimeäminen

HEL 2021-006579 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa toimikaudekseen vanhusneuvoston.

Vanhusneuvosto vaikuttaa kaupungin toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vanhusneuvoston tehtävänä on varmistaa ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia:

- tuomalla esiin ikääntyneen väestön näkökulmaa esityksillä, lausunnoilla ja kannanotoilla
- osallistumalla kaupungin lakisääteisen hyvinvointisuunnitelman laatimiseen ikääntyneen väestön tukemiseksi
- seuraamalla, että kunta kehittäessään palveluja huolehtii niiden riittävydestä ja soveltuvuudesta ikääntyneille
- edistämällä osaltaan palveluja ja osallistumismahdollisuuksia koskevaa viestintää sekä
- edistämällä Helsingin kaupungin ja ikääntyneiden parissa työskentelevien järjestöjen välistä yhteistyötä.

Työskentelytapoja kuvataan liitteenä olevassa vanhusneuvoston toimintasäännössä. Vanhusneuvosto tekee toimikausittain toimintasuunnitelman ja raportin kaupunginhallitukselle.

Samalla kaupunginhallitus nimesi yhteisöt, jotka nimeävät vanhusneuvostoon jäsenen ja tälle tarvittavan määrän varajäseniä seuraavasti:

Eläkeläiset ry:n Helsingin aluejärjestö
Helsingin kansallinen senioripiiri ry
Samrådet i SPF (Svenska Pensionärsförbundet) Helsingfors rf
Eläkkeensaajien Keskusliiton Helsingin piiri ry
Helsingin kunnalliset eläkeläiset ry
Jade-yhteisö ry (vieraskielisten ikääntyneiden järjestö)
Pääkaupunkiseudun omaishoitajat ry

30.08.2021

Asia/14

Helsingin Muistiyhdistys
Helsingin seurakuntayhtymä

Kaupunginhallitus nimesi vanhusneuvoston muut jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
1. Kok. Päivi Riihilahti-Syvänen	Mikael Pälvi
2. Vihr. Auni-Marja Vilavaara	Susanna Mattila-Connor
3. SDP Vesa Paavonen	Anita Vihervaara
4. Vas. Jussi Silvonen	Minna Sirnö
5. PS Reetta Angelvo-Riipinen	Nico Giansanti

Lisäksi kaupunginhallitus nimesi vanhusneuvoston puheenjohtajaksi Auni-Marja Vilavaaran. Vanhusneuvostoon nimetään kaksi varapuheenjohtajaa. Varapuheenjohtajaksi nimettiin Vesa Paavonen ja lisäksi vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan toisen varapuheenjohtajan sekä päättää varapuheenjohtajien sijaantulojärjestyksestä. Vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan toimintaa valmistelevan työvaliokunnan, johon kuuluu neuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien lisäksi kolme neuvoston jäsentä.

Kaupunginhallitus päätti:

- kehottaa kaupunginkansliaa vastaamaan vanhusneuvoston ja sen työvaliokunnan valmistelu- ja sihteeritehtävistä, viestinnästä ja kokous- sekä ja muista toiminnan kannalta tarpeellisista järjestelyistä jäsenten erityistarpeet huomioiden
- oikeuttaa vanhusneuvoston tehtäväkokonaisuuden kannalta keskeiset keskushallinnon ja toimialojen viranhaltijat ja työntekijät osallistumaan vanhusneuvoston kokouksiin
- kehottaa keskushallintoa ja toimialoja nimeämään kokouksiin osallistuvat pysyväisluonteiset asiantuntijat
- kehottaa keskushallintoa myöntämään vanhusneuvostolle toimintamäärärahan tehtäviensä hoitamista varten.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että vanhusneuvoston kokouksiin jäsenenä tai varajäsenenä sekä työvaliokunnan kokouksiin osallistuville maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisia periaatteita soveltaen:

- kokouspalkkiota
- ansionmenetyksen ja lastenhoidon korvausta
- korvausta avustajan käyttämisestä, jos henkilö tarvitsee vammansa vuoksi avustajaa kokoukseen tai siihen valmistautumiseen sekä
- matkakustannusten korvausta, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että korvataan matkakustannukset vanhusneuvoston kokouksissaan erikseen päätetyn mukaisesti neuvoston virallisiin edustamistehtäviin osallistuville, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä.

Lisäksi kaupunginhallitus vahvisti liitteenä 1 olevan vanhusneuvoston toimintasäännön sekä merkitsee tiedoksi liitteenä 2. olevan vanhusneuvoston toimintakertomuksen ja arviointiraportin kaudelta 2017-2021.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vanhusneuvoston toimintasääntö
- 2 Vanhusneuvoston toimintakertomus ja arviointiraportti kaudesta 2017-2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut henkilöt ja yhteisöt

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vaikuttamistoimielimet

Vanhusneuvosto on kuntalaissa asetettavaksi säädetty vaikuttamistoimielin, jonka tehtävänä on edistää ikääntyneiden henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Vaikuttajatoimielimet ovat edustansa ryhmän kuulemis- ja vaikuttamiskanavia. Ne täydentävät muita vaikuttamiskeinoja ja välittävät ryhmän näkemykset kunnan päätöksentekoon.

Vaikuttamistoimielimet ovat osa Helsingin osallisuustyötä, jonka pääperiaatteet ovat yksilöiden ja yhteisöjen osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntäminen, omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen sekä yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien luominen.

Vaikuttamistoimielimet eivät ole kuntalain mukaisia kunnan toimielimiä. Niille ei voi siirtää toimivaltaa eivätkä ne tee hallintopäätöksiä. Toimielimen toimintaan ei myöskään sovelleta suoraan hallintosäännön määräyksiä.

Vanhusneuvosto on otettava mukaan ikääntyneen väestön tukemista koskevan hyvinvointisuunnitelman valmisteluun ja iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävyyden ja laadun arviointiin. (Laki kääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalpalveluista 28.12.2012/980, 5§ ja 6§)

Kokoonpano

Vanhusneuvoston kokoonpanosta ei ole erityistä sääntelyä. Vaikuttamistoimielinten jäsenet eivät ole kunnan luottamushenkilöitä. Kokoonpanoon ei suoraan sovelleta tasa-arvolain kunnan toimielimiä koskevia sukupuolikiintiötä, mutta järjestöjä kehoitetaan kiinnittämään huomiota sukupuolten tasa-arvoon nimetessään varsinaisia ja varajäseniä. Osallistumisen ja avoimuuden edistämiseksi ja yhteistyöverkostojen vahvistamiseksi saman henkilön tulisi olla järjestön edustajana korkeintaan kahdeksan vuotta.

Vanhusneuvoston on tarkoitus muodostua yhdeksästä järjestöjen nimeämästä jäsenestä ja viidestä valtuustoryhmien nimeämästä jäsenestä. Järjestöjäsenistä kuusi edustaa eläkeläisten ja seniorien järjestöjä. Kolme edustaa muita järjestöjä ja tahoja, joiden toiminnassa ikääntyneillä on merkittävä osuus: Pääkaupunkiseudun omaishoitajat ry, Helsingin muistiyhdistys ja Helsingin seurakuntayhtymä.

Järjestöjen esitetään olevan pääosin samat kuin v. 2013–2021. Eläkeläisjärjestöjen osuutta vahvistetaan lisäämällä eläkeläisjärjestöjen jä-

senmäärää yhdellä. Tämä on perusteltua, koska vanhusneuvoston edustama väestöryhmä kasvaa Helsingissä. Yli 65-vuotiaita on n. 112 000. Tarkoituksena on laajentaa ikääntyneiden osallisuuden edellytyksiä ja mahdollistaa myös pienempien järjestöjen mukaan pääsy. Helsingin eläkeläisjärjestöillä on yhteistyöfoorumi Helsingin Eläkeläisjärjestöt HEJ ry. Sillä on kahdeksan jäsenjärjestöä, joista neljällä on ollut edustaja vanhusneuvostossa jo vuodesta 1997 lähtien. Vuodesta 2021 lähtien on tarkoitus antaa osallistumismahdollisuus myös niille neljälle HEJ:n jäsenjärjestöille, joilla ei ole aiemmin ole ollut paikkaa neuvostossa: Eläkeliiton Helsingin piiri, Helsingin Kristilliset Eläkeläiset, Helsingin Kunnalliset Eläkeläiset ja Helsingin Senioriopettajat. Ensimmäisenä näistä olisi vuorossa Helsingin Kunnalliset Eläkeläiset ry, jolla on n. 500 jäsentä ja joka kuuluu valtakunnalliseen Julkisen alan eläkeläisten liittoon Kelo ry:hyn. Helsingin Kunnalliset Eläkeläiset on osallistunut aktiivisesti vanhusneuvoston järjestöyhteistyöhön, vastannut kyselyihin ja osallistunut tilaisuuksiin.

Vuosina 2013–2021 kielivähemmistöjen edustaja on ollut venäjänkielisiä edustavasta Helsingin Inkeri-Seurasta. Vieraskielisiä tai maahanmuuttajataustaisia edustavan yhteisön edustus on syytä jatkossa tarkistaa kaksivuotiskausittain. Alkavalle toimintakaudelle esitetään edustajan nimeämistä Jade-yhteisöstä. Se on vuonna 2020 perustettu ikääntyvien vieraskielisten yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää vieraskielisten ikääntyvien kokonaisvaltaista hyvinvointia ja toimijuutta, ja tehdä yhteiskunnallista vaikuttamistyötä yhdenvertaisuuden turvaamiseksi. Yhdistys on syntynyt v. 2013 projektina ja 2018 vakituisena aloittaneen JADE-toimintakeskuksen pohjalta. Jade-toimintakeskus on aktiivinen asiantuntijataho, jonka kanssa vanhusneuvosto on tehnyt yhteistyötä.

Neuvostoon valitaan myös viisi luottamushenkilötaustaista jäsentä, joiden osallistuminen on tarpeen vanhusneuvostossa käydyin keskustelun ja näkemysten välittämiseksi päätöksentekoon ja valtuustoryhmille.

Vanhusneuvoston puheenjohtaja on luottamushenkilötaustainen. Lisäksi vanhusneuvostossa on kaksi varapuheenjohtajaa. Toinen varapuheenjohtaja on luottamushenkilötaustainen ja toinen varapuheenjohtaja valitaan järjestöedustajien keskuudesta. Vanhusneuvosto päättää varapuheenjohtajien sijaantulojärjestyksestä. Vanhusneuvoston toimikauden lopussa arvioidaan, jatketaanko seuraavallakin kaudella kahden varapuheenjohtajan käytännöllä vai palataanko yhden, järjestöjen keskuudesta valittavan varapuheenjohtajan malliin.

Vanhusneuvoston kokouksissa on myös läsnäolo- ja puheoikeus tarvittavilla keskushallinnon ja toimialojen edustajilla, jotka eivät kuitenkaan ole neuvoston jäseniä. Kokonaisuuden tuntevan toimialan henkilöstön

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

pysyvä läsnäolo kokouksissa on neuvoston toiminnan kannalta välttämätöntä. Keskushallinto ja toimialat nimeävät neuvoston toimintaan osallistuvat henkilöt.

Toimintaedellytykset

Vanhusneuvoston välittömät toimintaedellytykset turvataan muun muassa kokoustilojen, kokousten järjestämisen, kokouskustannusten ja kokousasioiden valmistelun sekä kokouksen sihteeritehtävien osalta.

Vanhusneuvoston jäsenille maksetaan kaupunginvaltuuston hyväksymien luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien mukaisia tiettyjä palkkioita ja korvauksia. Vaikuttamistoimielinten jäsenten palkkio on puheenjohtajan osalta 160 euroa ja jäsenen ja varapuheenjohtajan osalta 140 euroa. Lisäksi jäsenille ja varajäsenille maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisten periaatteiden mukaista ansionmenetyksen korvausta, joka on suuruudeltaan enintään 37 euroa tunnilta. Menettelyllä varmistetaan, että vaikuttamistoimielimet voivat kokoontua myös virka-aikana.

Yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi vanhusneuvoston jäsenille maksetaan korvauksia avustajan palkkaamisesta aiheutuneista kustannuksista. Kustannuksia korvataan enintään viideltä tunnilta kokousta kohden. Avustajalle maksettavan tuntipalkkion määrä on enintään 23 euroa. Lisäksi maksetaan matkakustannusten korvausta taksitai invataksikuluista niissä tapauksissa, kun neuvoston jäsen tai kokoukseen osallistuva varajäsen ei vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä. Edellisen periaatteen mukaisesti kokousmatkojen lisäksi korvataan vanhusneuvoston kokouksissa erikseen sovitut vanhusneuvoston edustamiseen ja tehtäviin liittyvät matkakulut. Muita luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien mukaisia korvauksia ei maksettaisi.

Vaikuttamistoimielinten määrärahat myöntää kaupunginkanslia toimielinten toimintakustannuksiin varatuista määrärahoista. Määrärahan on tarpeen mukaan tarkoitus vastata suuruudeltaan aikaisemmin vaikuttamistoimielimille myönnettyä määrärahaa. Määrärahan suuruudessa voidaan kuitenkin ottaa huomioon yhdenvertaisuuslain edellyttämä yhdenvertaisuuden edistäminen ja kohtuulliset mukautukset vammaisten ihmisten yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi.

Vaikuttamistoimielinten kokouskustannukset maksetaan tarjoiluiden ja muiden vastaavien kustannusten osalta vaikuttamistoimielimen määrärahoista. Kaupunginkanslia huolehtii toimielinten kokouksia varten tarvittavien kokoustilojen varaamisesta ja muista kokousjärjestelyistä sekä vastaa kokousasioiden valmistelusta ja kokouksen sihteeritehtävistä.

30.08.2021

Asia/14

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vanhusneuvoston toimintasääntö
- 2 Vanhusneuvoston toimintakertomus ja arviointiraportti kaudesta 2017-2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut henkilöt
ja yhteisöt

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Toimialat
Taloushallintopalvelut